

Посебни финансиски извештаи и Извештај на независниот ревизор

Макпетрол АД Скопје

31 декември 2022 година

"МАКПЕТРОЛ"
Акционерско друштво за промет
со нафта и нафтени деривати
СКОПЈЕ 10

Примено:	23. 03. 2023		
Орг. Едини.	Звој:	Тргов.	Зван-ост.
0504	1344	/	

Арх. знак	_____
Рок на чување	_____
	20 ____ год
	Потпис.

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Посебен извештај за финансиската состојба	3
Посебен извештај за сеопфатна добивка	4
Посебен извештај за промени во капиталот	5
Посебен извештај за паричните текови	6
Белешки кон посебните финансиски извештаи	7
Прилози	

Извештај на независниот ревизор

До: Раководството и Акционерите на
Макпетрол АД Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за посебните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните посебни финансиски извештаи на Макпетрол АД Скопје (“Друштвото”), составени од Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2022 година, и Извештај за сеопфатната добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 35.

Одговорност на Раководството за посебните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на посебни финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие посебни финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали посебните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во посебните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од процената на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во посебните финансиски извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефикасноста на внатрешната контрола на Друштвото.

Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на посебните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, посебните финансиските извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото Макпетрол АД Скопје на ден 31 декември 2022 година, како и резултатот од неговото работење и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСР“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Северна Македонија број 79 од 2010 година

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Макпетрол а.д., Скопје за 2022 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2022 година, со историските финансиски информации објавени во посебната годишна сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2022, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и во согласност со барањата на член 34 став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во Годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба за 2022 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во посебната годишна сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на Макпетрол АД Скопје со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2022 година.

Марјан Андонов
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Скопје, 09 март 2023 година

Маја Атанасовска
Овластен ревизор

Посебен извештај за финансиската состојба

	Бел.	2022 000 мкд	На 31 декември 2021 000 мкд
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	4.229.458	4.082.130
Нематеријални средства	6	7.165	8.070
Вложувања во недвижности	7	26.310	27.041
Вложувања во подружници	9	285.241	285.241
Вложувања во придружени друштва	9	536.118	536.118
Финансиски средства расположливи за продажба	10	772.244	765.644
Финансиски побарувања	11	524	1.237
		5.857.060	5.705.481
Тековни средства			
Финансиски побарувања	11	619	719
Залихи	12	1.164.924	1.032.122
Побарување за платен данок од добивка		37.154	-
Побарувања од купувачи и останати побарувања	13	1.699.171	1.064.808
Парични средства и еквиваленти	14	349.722	266.240
		3.251.590	2.363.889
Нетековни средства чувани за продажба		-	3.722
Вкупно средства		9.108.650	8.073.092
Капитал и обврски			
Капитал			
Акционерски капитал	15	3.135.464	3.135.464
Резерви	15	1.675.370	1.000.070
Акумулирани добивки		2.523.282	2.309.849
		7.334.116	6.445.383
Обврски			
Тековни обврски			
Позајмици	16	305.086	95.914
Обврски за данок од добивка		14.286	85.850
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	17	1.455.162	1.445.945
		1.774.534	1.627.709
Вкупно обврски		1.774.534	1.627.709
Вкупно капитал и обврски		9.108.650	8.073.092

Овие посебни финансиски извештаи се одобрени од Раководството на Друштвото на ден 28 февруари 2023 година и се потпишани во негово име од:

Г-дин Андреја Јосифовски
Претседател на Управен Одбор

Г-дин Саша Лекиќ
Директор на Дирекција за финансии

Посебен извештај за сеопфатна добивка

	Бел.	Година што завршува на 31 декември	
		2022 000 мкд	2021 000 мкд
Приходи од продажба	18	37.149.802	21.331.561
Останати деловни приходи	19	391.955	1.140.978
Потрошени материјали	20	(325.418)	(167.214)
Набавна вредност на продадени стоки		(33.047.387)	(18.409.086)
Трошоци за користи на вработените	21	(1.434.765)	(1.255.379)
Амортизација и депрецијација	5,6,7	(249.495)	(248.674)
Останати деловни трошоци	22	(1.098.360)	(834.377)
Промени во залихите		(18.991)	(4.598)
Добивка од работење		(1.367.341)	1.553.211
Финансиски приходи	23	62.675	5.774
Финансиски расходи	23	(21.404)	(32.734)
Финансиски приходи / (расходи), нето		41.271	(26.960)
Добивка пред оданочување		1.408.612	1.526.251
Данок на добивка	24	(117.652)	(152.248)
Добивка за годината		1.290.960	1.374.003
Останата сеопфатна добивка за годината:			
Промена на објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба	10,15	6.600	283.866
Вкупна сеопфатна добивка за годината		1.297.560	1.657.869
Добивка расположлива за сопствениците		1.290.960	1.374.003
Вкупна сеопфатна добивка за сопствениците		1.290.960	1.374.003
Заработувачка по акција (денари по акција)			
- Основна и разводнета	25	12.764	13.585

Посебен извештај за промени во капиталот

	Акционерски капитал		Резерви	Акумулир. Добивки	Вкупно
	Регистриран капитал	Сопствени акции			
	000 мкд	000 мкд	000 мкд	000 мкд	000 мкд
На 01 јануари 2022 година	3.483.842	(348.378)	1.000.070	2.309.849	6.445.383
<i>Трансакции со сопствениците</i>					
Распоред на акумулирани добивки (Бел. 15)	-	-	668.700	(668.700)	-
Распоред за дивиденди и награди	-	-	-	(408.827)	(408.827)
Распоред од акумулирани добивки (Бел. 15)	-	-	-	-	-
<i>Вкупно трансакции со сопствениците</i>			<i>668.700</i>	<i>(1.077.527)</i>	<i>(408.827)</i>
Добивка за годината	-	-	-	1.290.960	1.290.960
Останата сеопфатна добивка (Бел. 10 и 15)	-	-	6.600	-	6.600
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>			<i>6.600</i>	<i>1.290.960</i>	<i>1.297.560</i>
На 31 декември 2022 година	3.483.842	(348.378)	1.675.370	2.523.282	7.334.116
На 01 јануари 2021 година	3.483.842	(348.378)	714.943	1.224.645	5.075.052
<i>Трансакции со сопствениците</i>					
Распоред на акумулирани добивки (Бел.15)	-	-	17.476	(17.476)	-
Распоред за дивиденди и награди	-	-	-	(287.538)	(287.538)
Пренос од премии на ак.добивки (Бел.15)	-	-	(16.215)	16.215	-
<i>Вкупно трансакции со сопствениците</i>			<i>1.261</i>	<i>(288.799)</i>	<i>(287.538)</i>
Добивка за годината	-	-	-	1.374.003	1.374.003
Останата сеопфатна добивка (Бел. 10 и 15)	-	-	283.866	-	283.866
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>			<i>283.866</i>	<i>1.374.003</i>	<i>1.657.869</i>
На 31 декември 2021 година	3.483.842	(348.378)	1.000.070	2.309.849	6.445.383

Посебен извештај за паричните текови

	Бел.	Година што завршува на	
		31 декември 2022 000 мкд	31 декември 2021 000 мкд
Деловни активности			
Приливи од купувачи		36.800.814	20.961.019
Исплати на добавувачи и вработени		(36.012.152)	(20.455.166)
		788.662	505.853
Платена камата		(5.190)	(30.342)
Платен данок од добивка		(226.370)	(15.298)
		557.102	460.213
Инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема	5	(446.482)	(300.000)
Набавка на нематеријални средства	6	(848)	(5.252)
Продадени нетековни средства чувани за продажба		1.845	-
Приливи од продажба на недвижности, постројки и опрема	5	74.784	935
Приливи од продажба на вложувања во хартии од вредност	10	-	2.015.382
Приливи од финансиски позајмици, нето	11	813	(604)
Приливи од камати		5.866	3.690
Приливи од дивиденди	9	88.605	135.174
		(275.417)	1.849.325
Финансиски активности			
Платени дивиденди		(407.375)	(286.860)
(Отплата) на кредити		(10.561.383)	(8.504.186)
Приливи од кредити		10.770.555	6.497.822
		(198.203)	(2.293.224)
Нето промена на парични средства и еквиваленти		83.482	16.314
Парични средства и еквиваленти на почетокот		266.240	249.926
Парични средства и еквиваленти на крајот	14	349.722	266.240

Белешки кон посебните финансиски извештаи

1 Општи информации

Макпетрол а.д. Скопје (“Друштвото”) е Акционерско Друштво основано во Република Северна Македонија. Адресата на неговото регистрирано седиште е: Ул. “Св. Кирил и Методиј”, бр.4. 1000 Скопје, Република Северна Македонија.

Друштвото е најголем специјализиран дистрибутер со нафтени деривати и гас во Република Северна Македонија. Деловните активности на Друштвото исто така вклучуваат и производство и продажба на биодизел, како и продажба на големо и мало на трговски стоки, како и ексклузивно застапништво и дистрибуција за неколку глобални трговски марки, како што се: Honda, Valvoline, Goodyear и Dell. Друштвото има деловни активности и на меѓународните пазари.

Друштвото поседува лиценци издадени од релевантни регулаторни тела за извршување на следниве дејности: трговија на големо со сурова нафта, нафтени деривати, биогорива и горива за транспорт, производство на горива наменети за транспорт со намешување на фосилни и биогорива, трговија со природен гас и производство на електрична енергија.

Со состојба на датумот на овој извештај Друштвото вработува 1.934 лица (2021: 1.870 лица). Од 2002, акциите на Друштвото котираат на официјалниот пазар на Берзата на Долгорочни Хартии од Вредност на Република Северна Македонија и учествуваат во формирањето на Македонскиот Берзански Индекс.

Друштвото е Матично Друштво на Групата Макпетрол а.д. Скопје и подружници. Деталите на вложувањата на Друштвото во подружниците за објавените финансиски периоди се објавени во Белешката 9.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие посебни финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие посебни финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” бр. 28/2004 ... 99/2022) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Посебните финансиските извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие посебни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие посебни финансиски извештаи претставуваат посебни финансиски извештаи на Матичното Друштво и не ги вклучуваат финансиските извештаи на неговите подружници. Вложувањето на Матичното Друштво во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност (види Бел.9).

Посебните финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2022 и 2021 година.

Основа за подготовка (продолжува)

Друштвото ја води својата сметководствена евиденција и ги составува своите посебни финансиски извештаи во локална валута, односно во Македонски Денар (МКД), што претставува функционална и презентациска валута на Друштвото. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие посебни финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено.

2.2 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари ("Денари") по средниот курс на Народната Банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2022	31 декември 2021
1 УСД	57,6535 денари	54,3736 денари
1 ЕУР	61,4932 денари	61,6270 денари
1 ЦХФ	62,4487 денари	59,4683 денари
1 ГБП	69,3350 денари	73,4267 денари
1 ЦАД	42,5853 денари	42,5571 денари
1 АУД	39,1851 денари	39,5197 денари
1 ЈПУ	0,43720 денари	0,47250 денари

2.3 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна односно претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 2005 година, по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите, постројките и опремата се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок во периодот на настанување.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек.

Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите, постројките и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	40 години
Погонска опрема	10 години
Останата опрема и моторни возила	4-5 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат, и доколку е потребно се коригираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓување се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.4 Нематеријални средства

Нематеријални средства стекнати од страна на Друштвото се состојат од права и лиценци со дефиниран век на употреба. Тие се измерени според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација. Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Овие средства се амортизираат користејќи правопрпорционална метода во текот на период од две до пет години.

2.5 Нетековни средства чувани за продажба

Нетековните средства се класифицирани како средства кои се чуваат за продажба кога нивниот евидентиран износ треба да се надомести првенствено преку продажна трансакција, а се смета дека постои голема веројатност за продажбата да се оствари. Тие се евидентирани по понискиот од евидентираните износ и објективната вредност, намалена за трошоците за продажба, доколку нивниот евидентиран износ се надомести пред се преку продажната трансакција наместо преку нивна континуирана употреба.

2.6 Вложувања во недвижности

Недвижностите, сопственост на Друштвото, кои се чуваат, пред се, со цел остварување приход од нивно изнајмување, наместо за употреба во редовниот тек на снабдување со стоки и услуги, за административни потреби или за нивна продажба, се признаени како вложувања во недвижности.

Овие вложувања се евидентирани според нивната набавна вредност, намалена за соодветната исправка на вредноста. Моделот на објективна вредност не е прифатен поради неможноста за нејзино веродостојно утврдување. Имено, споредливите пазарни трансакции за овие ставки на недвижности се ретки и при тоа, не постојат ниту алтернативни проценки, засновани на проекциите за дисконтирани парични текови.

Депрецијацијата на ставките на овие недвижности се пресметува правопрпорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба. Корисниот век на средствата кои се изнајмуваат е ист како во Белешка 2.3.

2.7 Оштетување на нефинансиски средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба, недвижностите за изнајмување и нетековните средства чувани за продажба, се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа невозможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.8 Вложување во подружници и придружени друштва

Подружници

Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вложувањето на Друштвото во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност.

Придружени друштва

Придружени друштва се субјекти врз кои Друштвото има значително влијание, но не ги контролира истите. Постоењето на значително влијание се утврдува преку следното: застапеност во одборот на директори, учество во процесот на креирање политики и донесување на одлуки, материјални трансакции, меѓусебна размена на раководен персонал и обезбедување на суштински технички информации, и каде учеството во капиталот се движи помеѓу 20 и 50% од гласачките права. Вложувањата во придружените друштва се евидентирани според набавна вредност.

2.9 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства (продолжува)

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година, Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година, Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба.

Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, финансиски побарувања и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Признавање и мерење на финансиски средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка.

Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во останата сеопфатна добивка се вклучува како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Финансиски средства (продолжува)

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираните износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во потточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, акумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот. Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.10 Пребивање на финансиските средства и обврски

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.11 Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Трошокот на производите и производството во тек вклучува и соодветен дел на општи трошоци врз основа на нормалниот оперативен капацитет.

2.12 Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени услуги во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања (продолжува)

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на плаќања.

Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентируваниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби со признавање на резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки/загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.13 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања со оригинален рок на доспевање до три месеци.

2.14 Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции. Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување (нето од данокот) на приливите од емисијата.

(б) Сопствени акции

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(в) Резерви

Резервите, кои се состојат од законски и други статутарни резерви, се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции и исплата на дивиденди.

(г) Акумулирана добивка

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.15 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумите на известување се класифицирани во категоријата останати финансиски обврски евидентирани по нивната амортизирана набавна вредност. Тие се состојат од примени позајмици, обврски кон добавувачи и останати обврски.

Обврски кон добавувачи и други обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок од една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Финансиски обврски (продолжува)

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност, разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка. Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот.

Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.16 Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба. Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.17 Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот. Со состојба на 31 декември 2022 година Друштвото нема класифицирани средства во оваа категорија. Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиска состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемници. Непредвидените наемници се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемници се признаваат како одложен приход.

2.18 Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања.

Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Тековен и одложен данок на добивка (продолжува)

Одложен данок на добивка

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот или останатата сеопфатна добивка, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот или во останатата сеопфатна добивка соодветно. Одложениите даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2022 и 2021, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.19 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие, Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото пресмета и евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.20 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместлив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.21 Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се коригираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

2.22 Признавање на приходите и расходите

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместок што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходи од продажба

Продажба на големо

Приходот од продажба на стоки на големо се признава во моментот на испорака до корисникот, кога корисникот ги прифаќа стоките, а наплатливоста на поврзаните побарувања е разумно обезбедена.

Продажба на мало

Приходот од продажба на стоки на мало се признава во моментот на продажба на корисникот. Приходите од продажба на мало вообичаено се во готовина или со кредитна картичка. Евидентираниот приход е бруто износот на приходите од продажбата, вклучувајќи ги и обврските по провизии за кредитни картички за трансакцијата. Тие провизии се евидентирани како трошоци за дистрибуција.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата. Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи, Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.23 Распределба на дивиденда

Распределбата на дивиденди на акционерите на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Друштвото.

2.24 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

2.25 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.26 Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши коригирање) се рефлектирани во посебните финансиски извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик, ликвидносен ризик и ризиците поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Управниот Одбор врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитен ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2 Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Друштвото доколку корисникот или договорната страна на финансискиот инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски. Кредитниот ризик настанува од побарувања од купувачи, депозити во банки и парични средства и парични еквиваленти.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е под влијание од страна на индивидуални карактеристики на секој клиент. Друштвото има воспоставени политики, за да се осигура дека продажбата на стоки и услуги е извршена на корисници со соодветна кредитна историја, односно Друштвото има воспоставени политики според кои кредитбилитетот на секој клиент е анализиран пред потпишување на договорот, додека малопродажбата целосно е однапред планирана. Кај Друштвото не постои материјално значајна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и географски региони.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот на финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела (во 000 мкд):

	2022	2021
Класи на финанс. средства - евидентирана вредност		
Финансиски средства расположливи за продажба		
Удели во капиталот во домашни котирани и некотирани друштва	772.244	765.644
Кредити и побарувања		
Финансиски побарувања	1.143	1.956
Побарувања од купувачи, нето	287.039	145.359
Побарувања по камати на купувачите, нето	2.254	2.308
Побарувања од продажба на платежни картички	207.113	180.465
Побарувања од вработени	8.804	7.696
Останати побарувања	-	4
Парични средства и еквиваленти	349.722	266.240
	1.628.319	1.369.672

3.3 Ликвидносен ризик

Претпазливо управување со ликвидносниот ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото. Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото.

Ликвидносен ризик (продолжува)

Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски (000 мкд).

	31 декември 2022		31 декември 2021	
	Тековни До 1 год.	Нетековни	Тековни До 1 год.	Нетековни
Обврски од добавувачи	692.670	-	538.373	-
Обврски за дивиденди	5.746	-	4.294	-
Позајмици со камата	305.086	-	95.914	-
Обврски спрема вработените	72.777	-	62.049	-
	1.076.279	-	700.630	-

3.4 Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијание на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото и Доларот. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути. Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи (000 мкд):

	2022	2021
Средства		
ЕУР	20.143	5.832
УСД	85.789	41.101
	105.932	46.933
Обврски		
ЕУР	57.147	70.788
УСД	19.033	56.889
	76.180	127.677

Анализа на сензитивноста

	Промени во		2022		2021	
	2022	2021	Добивка или загуба (000 мкд)			
ЕУР	1%	1%	(370)	(650)		
УСД	5%	5%	3.338	(790)		

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината. при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР и други валути и 5% во однос на УСД. Негативен износ погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР и други валути и 5% во однос на УСД. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР и други валути и 5% во однос на УСД, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата погоре (во илјади Денари).

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и паричните текови. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Постои значителна концентрација на краткорочни позајмици со фиксна камата од локални финансиски институции.. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат обратен ефект врз успешноста во финансирањето на Друштвото. Во исто време, Друштвото нема значителни пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година, Друштвото има вложувања и позајмици во краткорочни финансиски инструменти со фиксна каматна стапка.

Пазарни ризици (продолжува)

	2022 (000 мкд)	2021 (000 мкд)
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
Фин.средства расположливи за продажба	772.244	765.644
Побарувања од купувачи, нето	287.039	145.359
Побарувања по камати на купувачите, нето	2.254	2.308
Побарувања од продажба на картички	207.113	180.465
Побарувања од вработени	8.804	7.696
Финансиски побарувања	1.143	1.956
Останати побарувања	-	4
Парични средства и еквиваленти	349.722	266.240
	1.628.319	1.369.672
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни</i>		
Обврски од добавувачи	692.670	538.373
Обврски за дивиденди	5.746	4.294
Обврски спрема вработени	72.777	62.049
	771.193	604.716
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Позајмици	305.086	95.914
	1.076.279	700.630

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот. Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 16, пари и парични еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, ревалоризациони резерви, законски резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти. Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2022 (000 мкд)	2021 (000 мкд)
Позајмици	305.086	95.914
Парични средства и парични еквиваленти	(349.722)	(266.240)
Нето обврски	(44.436)	(170.326)
Капитал – вкупно	7.334.116	6.445.383

3.6 Проценка на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството. Зависно од видот на средството или обврската.

Проценка на објективна вредност (продолжува)

3.6.1 Финансиски средства и обврски евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци. Покрај котираните цени. Вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската. Или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјади Денари):

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
31 декември 2022				
<i>Фин. средства расположливи за продажба</i>				
Харт.од вред. Кај котираны домашни друштва	772.244	-	-	772.244
31 декември 2021				
<i>Фин. средства расположливи за продажба</i>				
Харт.од вред. Кај котираны домашни друштва	765.644	-	-	765.644

Усогласувањето на салдата на овие средства помеѓу двата датуми на известување е објавено во Белешката 10.

3.6.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Сметководствената и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2022	2021	2022	2021
Средства				
Финансиски побарувања	1.143	1.956	1.143	1.956
Побарувања од купувачи, нето	287.039	145.359	287.039	145.359
Побарувања од пресметани камати на купувачите, нето	2.254	2.308	2.254	2.308
Побарувања од продажба на платежни картички	207.113	180.465	207.113	180.465
Побарувања од вработени	8.804	7.696	8.804	7.696
Останати побарувања	-	4	-	4
Парични средства и еквиваленти	349.722	266.240	349.722	266.240
Вкупни средства	856.075	604.028	856.075	604.028
Обврски				
Позајмици со камата	305.086	95.914	305.086	95.914
Обврски од добавувачи	692.670	538.373	692.670	538.373
Обврски за дивиденди	5.746	4.294	5.746	4.294
Обврски спрема вработени	72.777	62.049	72.777	62.049
Вкупни обврски	1.076.279	700.630	1.076.279	700.630

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите и обврските по кредити соодветствува на нивната објективна вредност, поради нивното краткорочно доспевање.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие посебни финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентирани износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засноваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

При проценка на исправката на вредноста, Раководството го проценува надоместливиот износ на секое средство или групи кои генерираат готовина врз основа на очекуваните идни парични текови и примена на каматна стапка за нивно дисконтирање. Овие претпоставки, Друштвото ги проверува на годишно ниво. Несигурноста за проценка се однесува на претпоставки за идните резултати од работењето и утврдување на соодветна стапка за дисконтирање. Раководството на Компанијата го зеде во предвид целокупното влијание на КОВИД-19 и глобална политичка – економска и енергетска криза при проценка на исправката на вредноста и смета дека нема ефект врз исправката на вредноста на средствата.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2022 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентирани вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5, 6 и 7. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност, посебно во делот на ИТ опремата и софтверите.

Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на процена на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При процена на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, процената се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното и може да го надминат нивото на загубите поради оштетувања кои се досега признати. Во текот на 2022 година не се направени промени во претходно користените претпоставки.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност, клучни претпоставки кои ги користи Друштвото се проценетите трошоци за продажба и очекуваната продажна цена. Овие претпоставки, Друштвото ги проверува на годишно ниво. Друштвото ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструменти не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за процена. Во примената на техниките за процена. Раководството прави максимално искористување на пазарните инпут, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи. Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

Резервирања

Резервирањата се проверуваат на секој датум на Извештајот за финансиската состојба и се коригираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Во текот на 2022 година не се направени промени во претходно користените претпоставки.

Влијанието на COVID-19 пандемијата и глобалната политичка и економска криза

Во текот на 2022 година, Друштвото сè уште е соочено со пандемијата на Ковид-19. Економскиот раст беше стабилен, и покрај тоа што беше проследен со високи цени на енергетските стоки кои дополнително се зголемија со руската инвазија над Украина. Високите цени на енергијата и зголемената инфлација како и одредени трговски санкции усвоени од Советот за безбедност на Обединетите нации (ОН) и/или различни влади, допринесоа за зголемените цени на природниот гас и горивото на пазарот каде што Друштвото ги извршува оперативни активности, а со тоа и зголемени цени на транспортните услуги.

Раководството на Друштвото направи целосна проценка на влијанието на КОВИД-19 и глобална политичка – економска и енергетска криза врз подготовката и презентацијата на овие финансиски извештаи, земајќи ги во предвид следниве фактори: тековна и очекувана профитабилност, можност за продолжување со обезбедување услуги и обезвреднување на средствата. Раководството на Друштвото изврши дополнителна проценка на соодветноста на сметководствените политики, процените и претпоставките кои беа користени во текот на 2022 година и нивното влијание врз можното обезвреднување на средствата и финансиската позиција, понатаму паричните текови и резултатот од работењето на Друштвото. Извршените проценки не укажуваат на постоење материјално значајна несигурност во способноста на Друштвото да продолжи со своите деловни активности во иднина.

5 Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема и останати средства	Аванси за. и инвест. во тек	Вкупно
На 01 јануари 2021 година					
Набавна или ревалоризирана вредност	921.279	4.608.054	2.745.061	181.734	8.455.953
Исправка на вредноста	-	(2.383.873)	(2.042.800)	-	(4.426.498)
Нето евидентирана вредност	921.279	2.224.181	702.261	181.734	4.029.455
Промени во текот на 2021 година					
Почетна нето евидентирана вредност	921.279	2.224.181	702.261	181.734	4.029.455
Набавки, нето од пренос од инв. во тек	1.632	159.062	90.590	48.716	300.000
Корекции	-	-	16	-	16
(Продажби и расходувања – набавна вредност)	-	(41.707)	(48.199)	-	(89.906)
Продажби и расходувања – исправка на вредноста	-	40.312	47.947	-	88.259
(Депрецијација) за годината	-	(108.312)	(137.382)	-	(245.694)
Крајна нето евидентирана вредност	922.911	2.273.536	655.233	230.450	4.082.130
На 31 декември 2021 год. / 01 јануари 2022 год.					
Набавна или ревалоризирана вредност	922.911	4.725.409	2.787.468	230.450	8.666.238
Исправка на вредноста	-	(2.451.873)	(2.132.235)	-	(4.584.108)
Нето евидентирана вредност	922.911	2.273.536	655.233	230.450	4.082.130
Промени во текот на 2022 година					
Почетна нето евидентирана вредност	922.911	2.273.536	655.233	230.450	4.082.130
Набавки, нето од пренос од инв. во тек	25.337	221.106	180.826	19.213	446.482
Трансфер во нематеријални средства (Бел. 6)	-	-	-	(2.830)	(2.830)
Трансфер во трошоци	-	-	-	(31)	(31)
Интерни трансфер	-	(17)	17	-	-
(Продажби и расходувања – набавна вредност)	-	(117.278)	(37.156)	-	(154.434)
Продажби и расходувања – исправка на вредноста	-	65.302	37.020	-	102.322
(Депрецијација) за годината	-	(109.146)	(135.035)	-	(244.181)
Крајна нето евидентирана вредност	948.248	2.333.503	700.905	246.802	4.229.458
На 31 декември 2022 година					
Набавна или ревалоризирана вредност	948.248	4.829.220	2.931.155	246.802	8.955.425
Исправка на вредноста	-	(2.495.717)	(2.230.250)	-	(4.7425.967)
Нето евидентирана вредност	948.248	2.333.503	700.905	246.802	4.229.458

Продажби и расходувања

Во текот на 2022 година, Друштвото продаде и расходува дел од своите објекти и опрема чија нето евидентирана вредност изнесува 52.112 илјади денари (2021: 1.635 илјади денари) (види Белешка 22). Продажната вредност на делот кој се однесува на продадените средства изнесува 74.784 илјади денари (2021: 935 илјади денари) (види Белешка 19).

Макпетрол АД, Скопје
Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Недвижност, постројки и опрема (продолжува)

Инвестиции во тек

На 31 декември 2022 и 2021 година, авансите за и инвестициите во тек се состојат од:

	2022	2021
Вложувања во бензински станици и инсталации за деривати	206.407	154.922
Аванси на добавувачи	17.728	33.794
Вложувања во административна зграда	15.644	7.495
Вложувања во Полнилница Миладиновци	.1.992	11.615
Вложувања во хотел – Струга	103	78
Вложувања во Авио Сервис Скопје	-	13.744
Вложувања во хотел – Маврово	-	56
Останати вложувања	4.928	8.746
	246.802	230.450

Залог врз недвижности, постројки и опрема

На 31 декември 2022 и 2021, Друштвото нема залог врз своите недвижности, постројки и опрема. Средствата на Друштвото се користат за извршување на деловните активности опишани во Белешка 1.

6 Нематеријални средства

	Права и лиценци	Останато	Вкупно
На 01 јануари 2021 година			
Набавна или ревалоризирана вредност	84.343	12.135	96.478
Исправка на вредноста	(79.276)	(12.135)	(91.411)
Нето евидентирана вредност	5.067	-	5.067
Промени во текот на 2021 година			
Почетна нето евидентирана вредност	5.067	-	5.067
Набавки во текот на годината	5.252	-	5.252
(Амортизација) за годината	(2.249)	-	(2.249)
Крајна нето евидентирана вредност	8.070	-	8.070
На 31 декември 2021 год./ 01 јануари 2022 год.			
Набавна или ревалоризирана вредност	89.595	12.135	101.730
Исправка на вредноста	(81.525)	(12.135)	(93.660)
Нето евидентирана вредност	8.070	-	8.070
Промени во текот на 2022 година			
Почетна нето евидентирана вредност	8.070	-	8.070
Набавки во текот на годината	53	795	848
Трансфер од НПО (Бел. 5)	2.830	-	2.830
(Амортизација) за годината	(4.412)	(171)	(4.583)
Крајна нето евидентирана вредност	6.541	624	7.165
На 31 декември 2022 година			
Набавна или ревалоризирана вредност	92.478	12.930	105.408
Исправка на вредноста	(85.937)	(12.306)	(98.243)
Нето евидентирана вредност	6.541	624	7.165

Макпетрол АД, Скопје
Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

7 Вложувања во недвижности

	2022	2021
Производна хала	24.024	24.690
Административни згради	2.286	2.351
	26.310	27.041

Вложувањата во недвижности се евидентирани по нивната набавна вредност на датумот на стекнувањето на средствата. Промените во евидентираната вредност на овие вложувања за разгледуваните периоди е како што следи:

	Вложувања во објект
На 01 јануари 2021	27.772
(Депрецијација) за годината	(731)
На 31 декември 2021/ 01 јануари 2022	27.041
(Депрецијација) за годината	(731)
На 31 декември 2022	26.310

8 Финансиски инструменти по категории

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	2022	2021
Средства според Извештајот за финансиската состојба		
Финансиски средства расположливи за продажба		
Хартии од вредност и капитални удели во домашни котирани и некотирани друштва	772.244	765.644
	772.244	765.644
Кредити и побарувања		
Финансиски побарувања	1.143	1.956
Побарувања од купувачи, нето	287.039	145.359
Побарувања од пресметани камати на купувачите, нето	2.254	2.308
Побарувања од продажба на платежни картички	207.113	180.465
Побарувања од вработени	8.804	7.696
Останати побарувања	-	4
Парични средства и еквиваленти	349.722	266.240
	856.075	604.028
	1.628.319	1.369.672
Обврски според Извештајот за финансиската состојба		
Останати финансиски обврски по амортиз. наб. вр.		
Позајмици	305.086	95.914
Обврски спрема добавувачи	692.670	538.373
Обврски по дивиденди	5.746	4.294
Обврски спрема вработените	72.777	62.049
	1.076.279	700.630

Макпетрол АД, Скопје
Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

9 Вложувања во подружници и придружени друштва

Подружници

Следната табела ја прикажува вредноста и учеството на Друштвото во капиталот на неговите подружници на датумите на известување:

	% од учест.	Земја на основање	Дејност	Валута	31 декември 2022		31 декември 2021	
					Износ во вал.	(000 МКД)	Износ во вал.	(000 МКД)
ТРД Телевизија Макпетрол Телма дооел Скопје	100,00	Македонија	Телевизиска програма и емитување	МКД	-	200.310	-	200.310
Пром-гас дооел Скопје	100,00	Македонија	Трговија на големо со цврсти, течни и гасовити горива	МКД	-	10.000	-	10.000
Макпетрол доо Белград	100,00	Србија	Трговија	УСД	452.500	25.075	452.500	25.075
Петролмак Солун	100,00	Грција	Трговија	ЕУР	810.005	49.856	810.005	49.856
					285.241		285.241	

Придружени друштва

Следната табела ја прикажува вредноста и учеството на Друштвото во капиталот на придружените друштва на датумите на известување:

	% од учест.	Земја на основање	Дејност	Валута	2022	2021
Оилко КДА Скопје	35,61	Македонија	Товарен патен транспорт	МКД	536.118	536.118
					536.118	536.118

Приходи од дивиденда

Во текот на 2022 година, Друштвото оствари приход од дивиденди од вложувањата во подружници и придружени друштва, како и од финансиските средства расположливи за продажба во вкупен износ од 88.605 илјади денари (2021: 135.174 илјади денари) (види Белешка 19).

10 Финансиски средства расположливи за продажба

	2022	2021
<i>Вложувања во хартии од вредност во домашни финансиски институции (котирачки)</i>		
Комерцијална Банка АД Скопје	772.200	765.600
<i>Вложувања во удели во капиталот на домашни правни субјекти (некотирачки)</i>		
Вложувања во АД ГА-МА АД Скопје	-	-
Останати вложувања	44	44
772.244		765.644

Макпетрол АД, Скопје
 Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
 (Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Финансиски средства расположливи за продажба (продолжува)

Движењето на сметката на вложувања во финансиски средства расположливи за продажба за разгледуваните периоди е како што следи:

	2022	2021
На 01 јануари	765.644	1.632.234
Продажби во периодот	-	(1.150.456)
Промена на објективна вредност - останата сеопфатна добивка (Бел.15)	6.600	283.866
На 31 декември	772.244	765.644

Продажба на вложувања во АД ГА-МА во 2021 година

Вложувањето во АД ГА-МА Скопје, кое со состојба на 31 декември 2020 година изнесува 1.150.456 илјади денари во целост се состоеше од паричен и непаричен влог, евидентиран според набавната вредност на средствата на датумот на вложувањето. Непаричниот влог се состоеше од недвижности, постројки и опрема кои го сочинуваат Гасоводниот систем на Република Северна Македонија.

Владата на РСМ и Макпетрол АД Скопје кои поседуваа по една обична акција, имаа меѓусебни судски спорови во однос на сопственоста на ГА-МА АД Скопје.

Во Службен весник бр. 317 од 31 декември 2020 година, објавен е Закон за решавање на спорот помеѓу Владата на Република Северна Македонија и Макпетрол АД Скопје по пат на спогодба. Согласно Спогодбата, која е дел од Законот, двете страни се согласни да ги прекинат и да ги завршат судските постапки кои се водат пред национални судови – Основен суд Скопје II Скопје.

Согласно член 3 од Законот, двете страни склучија Спогодба за регулирање на меѓусебните односи, за што е постигната согласност помеѓу Владата на РСМ и Макпетрол АД Скопје пред Центарот за разрешување на спорови и преговори при Секретаријатот на Енергетската заедница во Виена на 05 ноември 2019 година. Согласно Спогодбата која е составен дел на Законот, двете страни склучија Спогодбата, потоа го известија судот за одрекување од тужбите и тужбените барања и за согласност за одрекување и откажување, за што судот донесе формални решенија, со клаузула за правосилност и извршливост. Отакако обезбедија Решенијата, Макпетрол АД ја понуди на продажба својата акција во ГА-МА АД на Владата на РСМ за цена од 32.773.905 евра.

Во текот на 2021 година, целата постапка е завршена и на 27 август 2021 година, по налог на Владата, Акционерското друштво за вршење на енергетски дејности Национални енергетски ресурси Скопје во државна сопственост ја купи акцијата на Макпетрол а.д. Скопје за износ од 32.773.905 евра или во денарска противвредност од 2.015.382 илјади денари. Остварените приходи од продажба во износ од 864.926 илјади денари се признаени во останати приходи (Белешка 19).

11 Финансиски побарувања

	2022	2021
Финансиски позајмици на физички лица и вработени	839	1.311
Финансиски позајмици на домашни правни субјекти	304	645
	1.143	1.956
Од кои:		
Краткорочни финансиски побарувања	619	719
Долгорочни финансиски побарувања	524	1.237
	1.143	1.956

Во текот на 2022 година, Друштвото одобри позајмици во износ од 507 илјади денари (2021: 1.648 илјади денари) и оствари прилив од наплата во износ од 1.320 илјади денари (2021: 1.044 илјади денари).

Макпетрол АД, Скопје
 Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
 (Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Финансиски побарувања (продолжува)

Старосна структура и квалитет на кредитното портфолио

Салдото на финансиските побарувања може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
31 декември 2022				
Набавна вредност	1.143	-	34.725	35.868
Исправка на вредност	-	-	(34.725)	(34.725)
Нето евидентирана вредност	1.143	-	-	1.143
31 декември 2021				
Набавна вредност	1.956	-	34.725	36.681
Исправка на вредност	-	-	(34.725)	(34.725)
Нето евидентирана вредност	1.956	-	-	1.956

Резервирање поради оштетување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата поради оштетување на финансиските побарувања во текот на 2022 и 2021 година е како што следи:

	2022	2021
На 01 јануари	34.725	34.725
На 31 декември	34.725	34.725

12 Залихи

	2022	2021
Деривати и останати трговски стоки	894.724	754.618
Ситен инвентар и резервни делови	167.863	159.711
Стоки на пат	3.535	-
Недовршено производство и готови производи	98.802	117.793
	1.164.924	1.032.122

Движењето на сметката на исправката на вредноста на залихите на деривати и трговски стоки во текот на 2022 и 2021 година е како што следи:

	2022	2021
На 01 јануари	39.495	41.648
Расход од обезвреднување на залихи (Бел. 22)	10	1.138
Приход од исправка на вредноста на залихите (Бел. 19)	(1.963)	(3.291)
На 31 декември	37.542	39.495

Макпетрол АД, Скопје
Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

13 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2022	2021
Побарувања од купувачи		
Домашни купувачи	389.710	347.734
Странски купувачи	82.217	45.739
Поврзани субјекти	74.714	13.755
	546.641	407.228
Намалено за: резервирање поради оштетување	(259.602)	(261.869)
	287.039	145.359
Побарувања за пресметани камати		
Побарувања од пресметани камати на купувачите	494.572	449.060
Намалено за: резервирање поради оштетување по камати	(492.318)	(446.752)
	2.254	2.308
Останати тековни побарувања		
Аванси на добавувачи	968.942	496.685
Побарувања од продажба на платежни картички за полнење на нафтени деривати	207.113	180.465
Однапред платени трошоци	130.983	149.411
Побарувања за припејд картички за гориво	101.288	80.159
Побарувања од вработени	8.804	7.696
Побарувања од државата по основ на акцизи	1.905	6.670
Останати побарувања	-	4
	1.419.035	921.090
Намалено за: резервирање поради оштетување на останати побарувања	(9.157)	(3.949)
	1.409.878	917.141
	1.699.171	1.064.808

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата од купувачи и побарувања за пресметани камати

Салдото на побарувањата од купувачите и побарувања за пресметани камати може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2022	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	273.824	15.469	751.920	1.014.213
Исправка на вредност	-	-	(751.920)	(751.920)
Нето евидентирана вредност	273.824	15.469	-	289.293

31 декември 2021	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	126.880	20.787	708.621	856.269
Исправка на вредност	-	-	(708.621)	(708.621)
Нето евидентирана вредност	126.880	20.787	-	147.648

Анализата на старосната структура на доспеаните неоштетени побарувања од купувачите и побарувања за пресметани камати е како што следи:

	2022	2021
Од 1 - 3 месеци	3.081	6.013
Од 3 - 6 месеци	2.058	3.960
Од 6 - 12 месеци	489	2.508
Над 1 година	9.841	8.306
	15.469	20.787

Макпетрол АД, Скопје
Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

Резервирање поради оштетување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на побарувања од купувачи. побарувањата за камати и останатите побарувања во текот на 2022 и 2021 година е како што следи:

	Купувачи		Камати и останати побарувања		Вкупно	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
На 01 јануари	261.869	276.703	450.701	452.594	712.570	729.297
Тековни оштетувања (бел.22)	3.454	7.993	50.774	-	54.228	7.993
Отпис на резервации	-	(16.340)	-	-	-	(16.340)
Ослобод.на резервации (бел.19)	(5.721)	(6.487)	-	(1.893)	(5.721)	(8.380)
На 31 декември	259.602	261.869	501.475	450.701	761.077	712.570

Во текот на 2022 година, Друштвото изврши директен отпис на целосно ненаплатливи побарувањата од купувачи и останати побарувања во износ од 155 илјади денари (2021: 671 илјади денари) (види Белешка 22).

14 Парични средства и еквиваленти

	2022	2021
Денарски и девизни сметки кај домашни банки	259.495	160.012
Готовина во благајна	1.094	853
Парични еквиваленти – вредносни картички	2.979	57.407
Останати средства	86.154	47.968
	349.722	266.240

15 Капитал

Акционерски капитал

На 31 декември 2022 и 2021 година регистрираниот акционерски капитал на Друштвото изнесува 3.483.842 илјади денари, (денарска противвредност на 57.459.792 Евра). Истиот е поделен на 112.382 запишани и во целост платени обични акции со право на глас со номинална вредност од 511.29 Евра по акција.

Имателите на обичните акции имаат право на глас во Собранието на Друштвото, право на исплата на дел од добивката и право на исплата на дел од остатокот од ликвидациона односно стечајната маса на Друштвото. Согласно акционерската книга на Друштвото, на 31 декември 2022 и 2021 нема ограничувања на правата засновани на закон и/или Одлука на надлежен орган во однос на тргување со истите.

Структурата на акционерскиот капитал на датумите на известување е како што следи:

	31 декември 2022	31 декември 2021
Домашни правни лица	40.13%	39.54%
Домашни физички лица	58.46%	59.04%
Странски правни лица	0.39%	0.40%
Странски физички лица	1.02%	1.02%
	100.00%	100.00%

Макпетрол АД, Скопје
Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Капитал (продолжува)

Прегледот на движењето на акционерскиот капитал во текот на 2022 и 2021 година е како што следи:

	Број на акции			Износ (000 мкд)			
	емитирани	Сопствени	во оптек	емитирани	сопствени	премија	во оптек
01							
јан.2021	112.382	(11.238)	101.144	3.483.842	(348.378)	-	3.135.464
31 дек. 2021	112.382	(11.238)	101.144	3.483.842	(348.378)	-	3.135.464
01							
јан.2022	112.382	(11.238)	101.144	3.483.842	(348.378)	-	3.135.464
31 дек. 2022	112.382	(11.238)	101.144	3.483.842	(348.378)	-	3.135.464

Резерви

Движењето на сметката на резервите во текот на 2022 и 2021 година е како што следи:

	Законски резерви	Статутарни резерви за откуп на сопст. акции	Ревалоризациони резерви	Реинвестирана добивка	Вкупно
На 01 јануари 2021	116.744	364.592	233.607	-	714.943
Распоред на акум.добивка	17.476	(16.215)	-	-	1.261
Ефект од промена на објект.вред.на влож.увања (бел.10)	-	-	283.866	-	283.866
На 31 дек. 2021/ 01 јануари 2022	134.220	348.377	517.473	-	1.000.070
Распоред на акум.добивка	68.700	300.000	-	300.000	668.700
Ефект од промена на објект.вред.на вложувањата (бел.10)	-	-	6.600	-	6.600
На 31 декември 2022	202.920	648.377	524.073	300.000	1.675.370

Дивиденди

Во текот на 2022 Друштвото распредели дел од акумулираните добивки за дивиденди и награди во вкупен износ од 408.827 илјади денари (2021: 287.538 илјади денари).

16 Позајмици

	2022	2021
Краткорочни позајмици со камата од домашни банки		
Краткорочни кредити од домашни банки со фиксна каматна стапка	305.000	95.540
Останати обврски кон домашни банки со фиксна каматна банка	86	374
	305.086	95.914

Во текот на 2022 година, Друштвото позајми краткорочни средства во вкупен износ од 10.770.555 илјади денари (2021: 6.497.822 илјади денари) и отплати дел од вкупните позајмици во износ од 10.561.383 илјади денари (2021: 8.504.186 илјади денари).

Со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото има склучено Договори за рамковни револвинг кредити со домашни банки со доспевање од 2025 до 2030 во вкупен износ од 1.534.500 илјади денари.

Макпетрол АД, Скопје
Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

17 Обврски кон добавувачи и останати обврски

	2022	2021
Добавувачи		
Домашни добавувачи	444.996	334.775
Странски добавувачи	74.182	124.390
Поврзани субјекти	173.492	79.208
	692.670	538.373
Останати тековни обврски		
Примени аванси од купувачи	213.715	346.576
Издадени платежни картички ВЕРНА	134.009	167.307
Обврски за ДДВ	106.917	91.932
Обврски по картици за гориво	80.825	63.502
Обврски спрема вработените	72.777	62.049
Обврски за акцизи	57.646	102.071
Обврски за персонален данок и придонеси од плати	36.961	31.256
Пресметани трошоци	34.165	35.742
Обврски кон државата	16.194	205
Обврски по дивиденди	5.746	4.294
Обврски за отпремнини	3.289	2.556
Останато	248	82
	762.492	907.572
Вкупно добавувачи и останати обврски	1.455.162	1.445.945

18 Приходи од продажби

	2022	2021
Трговска стока	36.994.688	21.195.626
Надомест за задолжителни стокови резерви	57.647	57.875
Наем	55.608	50.282
Услуги	18.721	12.832
Угостителство	15.806	13.777
Готови производи	1.715	915
Останати приходи од продажба	5.617	254
Вкупно приходи од продажба	37.149.802	21.331.561
Од кои:		
Приходи од продажба на домашен пазар	35.092.562	20.614.704
Приходи од продажба на странски пазар	2.057.240	716.857
Вкупно приходи од продажба	37.149.802	21.331.561
Од кои:		
Приходи од продажба на мало	27.710.395	18.595.647
Приходи од продажба на големо	9.439.407	2.735.914
Вкупно приходи од продажба	37.149.802	21.331.561

Макпетрол АД, Скопје
Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

19 Останати деловни приходи

	2022	2021
Приходи од отпис на обврски и вишоци по попис	142.249	78.207
Приходи од дивиденди (Бел. 9)	88.605	135.174
Продажба на недвижности, постројки и опрема (Бел. 5)	74.784	935
Приходи од добиени работи	51.096	26.260
Ослободување на резервации од оштетув.на побарув. (Бел. 13)	5.721	8.380
Приход од исправка на вредноста на залихите (Бел. 12)	1.963	3.291
Приходи од продажба на ГА-МА (Бел. 10)	-	864.926
Останато	27.537	23.805
	391.955	1.140.978

20 Потрошени материјали

	2022	2021
Трошоци за материјали	82.944	81.281
Трошоци за енергија	226.020	72.884
Гориво, плин и мазут	14.759	9.997
Останато	1.695	3.052
	325.418	167.214

21 Трошоци за користи на вработените

	2022	2021
Бруто плати	1.265.907	1.103.977
Останати надоместоци и награди	165.568	148.846
Отпремнини при пензионирање	3.290	2.556
	1.434.765	1.255.379

Останатите надоместоци спрема вработените се однесуваат главно на надоместоците за регреси за годишен одмор. Отпремнини при пензионирање, разни видови помош, бонуси и сл.

22 Останати деловни трошоци

	2022	2021
Транспортни услуги	363.441	300.344
Промоција, пропаганда, реклами и репрезентација	118.969	101.484
Останати услуги	105.965	88.408
Услуги за одржување и заштита	101.471	85.995
Банкарски и трошоци на платниот промет	72.821	52.856
Загуби од оштетување на побарувањата (Бел.13)	54.228	7.993
Неотпишана вред. на продадена и расходувани објекти и опрема (Бел.5)	52.112	1.635
Кусоци	51.713	31.914
Премии за осигурување	44.725	44.476
Други даноци, придонеси и членарини	29.009	11.549
Наемнини	28.760	29.249
ПТТ услуги	26.247	25.641
Донации	12.766	19.235
Неотпишана вред.на продадени нетековни средства чувани за продажба	1.877	-
Расход од отпис на ненаплатливи побарувања (Бел.13)	155	671
Вредносно усогласување на залихи (Бел. 12)	10	1.138
Останати трошоци	34.091	31.789
	1.098.360	834.377

Макпетрол АД, Скопје
 Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
 (Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

23 Финансиски приходи и расходи

	2022	2021
Приходи		
Приходи од камати	51.879	3.690
Позитивни курсни разлики	10.796	2.084
	62.675	5.774
Расходи		
Расходи по камати	(5.190)	(30.342)
Негативни курсни разлики	(16.214)	(2.392)
	(21.404)	(32.734)
Финансиски приходи / (расходи), нето	41.271	(26.960)

24 Данок на добивка

Усогласувањето на вкупниот даночен трошок според Извештајот за сеопфатната добивка за 2022 и 2021 е како што следи:

	2022	2021
Добивка пред оданочување:	1.408.612	1.526.251
<i>Усогласување за:</i>		
Неодбитни трошоци за даночни цели	170.575	145.099
Даночен кредит за наплатени побарувања	(4.048)	(7.302)
Даночен кредит за вратен дел од заем	(421)	(328)
Износ на неисплатени надоместоци над утврдените износи	(3.089)	-
Даночен кредит за дивиденда	(88.605)	(135.174)
Износ на извршени вложувања од добивката	(300.000)	-
Основа за оданочување	1.183.024	1.528.546
Даночна стапка	10%	10%
Тековен даночен трошок	118.302	152.855
Намалување на пресметаниот данок на добивка	(650)	(607)
Данок на добивка	117.652	152.248
Ефективна даночна стапка	8,35%	9,97%

25 Заработувачка по акција

Заработувачката по акција (основна и разводнета) е пресметана по пат на делење на добивката која припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции), со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

	2022	2021
Добивка која припаѓа на имателите на обични акции	1.290.960	1.374.003
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	101.144	101.144
Заработувачка по акција – основна и разводнета (денари по акција)	12.764	13.585

26 Неизвесни и преземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2022 судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат 124.010 илјади денари (2021: 55.469 илјади денари). На датумот на овие посебни финансиски извештаи, не се евидентирани резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото, редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековните судски спорови. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди. Раководството на Друштвото верува дека истите нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Макпетрол АД, Скопје
 Белешки кон посебните финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
 (Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Неизвесни и преземени обврски (продолжува)

Долгорочни и краткорочни гаранции

Со состојба на 31 декември 2022, Друштвото има преземени обврски по долгорочни и краткорочни денарски и девизни гаранции издадени од страна на неколку домашни банки во вкупен износ од 253.588 илјади денари (2021: 223.864 илјади денари).

Даночни обврски

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да произлезат дополнителни даноци и трошоци. Врз основа на проценката на Раководството на денот на овие посебни финансиски извештаи не постојат услови за дополнителни потенцијални обврски по тој основ.

Согласно измените во законот за данок на добивка во 2019 година и Правилникот за формата и содржината на извештајот за трансферни цени (Службен весник на РСМ бр. 59/2019). Друштвото има обврска да изготви извештај за трансферни цени за 2022 година најдоцна до 30 септември 2023 година. До датумот на овој извештај, Друштвото нема изготвено извештај за трансферни цени. Друштвото спроведува редовна проценка на потенцијалните даночни ефекти што се очекува да произлезат од новите барања за трансферни цени. Раководството на Друштвото оценува дека таквите износи што можат да се појават нема да имаат никаков материјален ефект врз финансиските извештаи и пријавените даноци.

27 Трансакции со поврзани субјекти

Следната табела ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2022 и 2021 година.

2022	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
Подружници				
ТВ канал Макпетрол – Телма дооел Скопје	8.077	7.357	4.329	71.047
Пром Гас дооел Скопје	59.304	160.000	2.899.183	-
Макпетрол доо Белград	1.605	412	-	10.574
Петролмак Грција	95	1.586	-	49.054
Придружени друштва				
Оилко КДА Скопје	5.633	4.137	136.188	424.253
Клучен раководен кадар				
Клучен раководен кадар – побарувања	80	-	-	-
Краткор.користи за клучен раководен кадар	-	-	-	62.581
	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2021				
Подружници				
ТВ канал Макпетрол – Телма дооел Скопје	408	6.624	8.126	62.357
Пром Гас дооел Скопје	69	50.396	458.235	-
Макпетрол доо Белград	-	-	-	12.045
Петролмак Грција	95	3.287	-	49.265
Придружени друштва				
Оилко КДА	13.183	18.901	117.554	395.408
Клучен раководен кадар				
Клучен раководен кадар – побарувања	338	-	-	-
Краткор.користи за клучен раководен кадар	-	-	-	52.051

28 Настани по период на известување

По 31 декември 2022 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие посебни финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на посебните финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие посебни финансиски извештаи.

© 2023 Грант Торнтон ДОО. Сите права се задржани..

'Grant Thornton' се однесува на брендот под кој фирмите членки на Grant Thornton обезбедуваат услуги на уверување, даночни и консултантски услуги на своите клиенти и/или се однесува на една или повеќе фирми членки во смисла на соодветниот контекст. Grant Thornton International Ltd (GTIL) и фирмите членки не се во партнерство на светско ниво. GTIL и секоја фирма членка на GTIL претставува посебен правен субјект. Услугите се обезбедуваат од страна на самите фирми членки. GTIL не обезбедува услуги на клиентите. GTIL и нејзините фирми членки не се агенти на, и не се обврзани едни кон други и не се одговорни за дејствијата или пропустите на други фирми членки.